

UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Na temelju članka 182. Zakona o inspekcijama Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br: 4/09) ravnatelj Uprave za inspeksijske poslove u skladu sa Etičkim kodeksom za državne službenike u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br: 11/09), donosi

ETIČKI KODEKS ZA INSPEKTORE U ŽUPANIJI ZAPADNOHERCEGOVAČKOJ

I. Uvodne napomene

Etički kodeks za inspektore u Županiji Zapadnohercegovačkoj (u daljem tekstu: Etički kodeks) utvrđuje načela i pravila ponašanja u obavljanju inspeksijskog nadzora i odnosa prema suradnicima, strankama i drugim fizičkim i pravnim osobama.

Etički kodeks razrađuje temeljne standarde etičkog ponašanja inspektora u Županiji ZH. Svrha ovog kodeksa je pomaganje inspektorima kada su suočeni sa etičkim i profesionalnim dilemama. Dužnost inspektora je da podržavaju i brane svoju samostalnost ne kao privilegija nego kao Ustavom zagaranirano pravo da u postupku inspeksijske kontrole inspektor odlučuje samostalno, nepristrano i na temelju struke.

Etički kodeks određuje inspektorima osnovne elemente etičkog i profesionalnog ponašanja u zaštiti javnog i privatnog interesa utemeljenog na Ustavu i zakonu, a sve u cilju doprinosa i jačanja ugleda inspeksijskih tijela, odnosno, inspektora kao osoba s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima.

II. Načela Etičkog kodeksa

1. Zakonitost

U obavljanju inspeksijskog nadzora inspektori postupaju po zakonu i drugim propisima zasnovanim na zakonu, a ukoliko je posebnim propisom ovlašten da odlučuje po slobodnoj ocjeni upravni akt mora donijeti u granicama ovlaštenja i u skladu sa ciljem u kome je ovlaštenje dano.

Ako je inspektor ovlašten da rješava po slobodnoj ocjeni u skladu sa posebnim propisom, radi se o ovlaštenju iz materijalnog zakona, navedeno ovlaštenje nema utjecaja na postupak donošenja rješenja te se u pogledu procesnih odredbi u potpunosti primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku u Federaciji B i H.

2. Javni interes

Inspektori se u cilju služenja javnom interesu dužni obavljati dužnost kako bi zadobili povjerenje javnosti, te svoje profesionalne obaveze staviti iznad osobnih interesa.

Zaštita javnog interesa je načelo koje se primjenjuje od pokretanja inspeksijskog postupka do donošenja upravne mjere, odnosno odlučivanja nakon izvršenog inspeksijskog nadzora, te se zbog preventivnog djelovanja u obavljanju inspeksijskog nadzora ne može povrijediti načelo javnog interesa.

3. Odgovornost

Inspektori su službene osobe sa posebnim ovlaštenjima ali i sa posebnim odgovornostima za obavljanje ovih poslova.

Svojim djelovanjem inspektori pokazuju da su sposobni odgovorno obavljati preuzete obveze i to one koje su propisane zakonom i drugim propisima kao i one obveze koje su dobrovoljno prihvatili kroz strukovnu regulativu.

4. Zaštita prava građana, pravnih i drugih osoba

U obavljanju inspekcijskog nadzora obaveza inspektora je da građanima, pravnim i drugim osobama, odnosno, strankama omogućí da što lakše i jednostavnije ostvaruju svoja prava i zaštite svoje interese ali vodeći računa da ostvarivanje prava strankama ne bude na štetu prava drugih osoba niti u suprotnosti sa Zakonom o utvrđenim javnim interesom.

5. Samostalnost u rješavanju

Nadležni inspektor samostalan je u vođenju upravnog postupka i donošenja rješenja u okviru zakonskih ovlaštenja.

Samostalnost u rješavanju omogućava inspektorima da samostalno utvrđuje činjenice i okolnosti prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora i na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti u svakom konkretnom slučaju donosi rješenje kao upravni akt ukoliko se radi o nalaganju upravnih i drugim mjera.

Samostalnost inspektora u donošenju rješenja može biti ograničena samo zakonom tako što je inspektor obavezan postupiti po pravnom shvaćanju drugostupanjskog tijela, odnosno suda koji je odlučivao protiv konačnog upravnog akta.

6. Sudjelovanje subjekta nadzora u postupku

Inspektor je dužan omogućiti subjektu nadzora sudjelovanje u svim inspekcijskim radnjama i izjašnjavanje o činjenicama i okolnostima bitnim za utvrđivanje potpunog i točnog činjeničnog stanja u cilju zaštite njegovih prava i pravnih interesa.

Samo izuzetno u slučajevima propisanim zakonom inspektor može obaviti inspekcijski nadzor ili pojedine inspekcijske radnje bez sudjelovanja subjekta nadzora.

7. Pružanje stručne pomoći neukoj stranci

Ukoliko u postupku obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi da je subjekt nadzora, odnosno zaposlenici subjekta nadzora ne poznaju propise na osnovu kojih su dužni postupiti po nalogu inspektora, a njihova neukost može imati veće štetne posljedice, inspektor je obavezan pružiti ovim osobama stručnu pomoć koja je neophodna da ne bi nastupila navedena štetna posljedica.

Neupućenost stranke ne može biti na štetu prava koja im pripadaju u postupku, te se stručna pomoć inspektora odnosi na sve stranke u postupku inspekcijskog nadzora.

Kod pružanja stručne pomoći neukoj stranci inspektor ne može savjetovati zaposlenicima subjekta nadzora kako da postupaju, odnosno preuzimaju ulogu pravnog savjetnika već samo ukazuju na propise i prava stranke, te na posljedice takvih radnji ili propuštanja radnji.

8. Zabranjeno odavanje poslovne tajne

Inspektor je obavezan poštivati povjerljivost podataka do kojih je došao u obavljanju inspekcijskog nadzora izuzev podataka koji su oslobođeni poslovne tajne u skladu sa zakonskim odredbama, odnosno podataka koje je odobrio nadležni organ upravljanja subjekta nadzora.

U povjerljive podatke spadaju svi podaci ne javnog karaktera koji mogu biti od značaja ili od koristi za konkurente, a što se utvrđuje općim aktom subjekta nadzora kojim se propisuje poslovna tajna.

9. Izricanje disciplinskih i drugih mjera zbog postupanja suprotno Etičkom kodeksu

Inspektori su obvezni da bez odlaganja i u potpunosti postupaju po odredbama Etičkog kodeksa. Postupanje suprotno odredbama Etičkog kodeksa ima za posljedicu pokretanje disciplinskog postupka izricanjem disciplinske mjere u skladu sa rezultatima postupka i općim aktom kojim se utvrđuje disciplinska i druga odgovornost inspektora.

10. Upozoravanje sa pravima i obavezama iz Etičkog kodeksa

Sa odredbama ovog Kodeksa, odnosno pravima i obavezama iz ovog akta obvezni su da se upoznaju svi inspektori kao i zaposleni u inspeksijskom organu kojim su dostupni podaci i dokumentacija iz inspeksijskog nadzora, o čemu su obvezni potpisati izjavu o tome.

Izjava o upoznavanju sadržaja Etičkog kodeksa je sastavni dio osobnog dosjea inspektora Uprave.

11. Izvršavanje službene dužnosti - stručnost i odgovornost prema poslu

Prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora inspektor je dužan povjerene poslove obavljati pravovremeno, odgovorno, efikasno, kvalitetno i objektivno i na način koji nalaže visok stupanj povjerenja i poštovanja, te pravedno nepristrano i poštujući prava i interese građana. Inspektor stalno održava i unapređuje svoje znanje, vještinu i osobne kvalitete, u cilju adekvatnog obavljanja inspeksijske službe.

Inspektor obavlja svoju funkciju na efikasan način, korektno, kao u odnosu prema strankama u postupku, tako i u odnosu prema ostalim osobama s kojim dolazi u profesionalni kontakt.

Inspektor je dužan pratiti promjene i praksu kako u domaćem zakonodavstvu tako i međunarodne standarde i EU standarde.

12. Izbjegavanje sukoba interesa

U cilju izbjegavanja sukoba interesa inspektor ne smije dovoditi sebe ili članove svoje obitelji u obvezne odnose prema nekoj osobi koja bi mogla imati koristi od posebnih protuusluga ili posebnog tretmana s njegove strane (darovi, donacije, besplatne usluge, provizija besplatna putovanja i sl.).

Ukoliko inspektor dođe u situaciji koja vodi ili može izazvati sukob interesa obavezan je o tome obavijestiti neposrednog rukovoditelja.

Sukob interesa je pozicija u kojoj se osobni interesi sukobljavaju ili miješaju sa drugim interesima što izaziva sumnju u sposobnost objektivnog, nepristranog i efikasnog obavljanja poslova inspektora koji su pretežito, ali ne i isključivo materijalne ili financijske prirode.

13. Zabrana korištenja narkotika i alkoholnih pića

U obavljanju poslova inspektor ne smije u službenim prostorijama ili u ugostiteljskim objektima konzumirati alkoholna pića ili biti pod utjecajem alkohola ili narkotika.

14. Poštovanje pravila službi u komunikaciji sa trećim osobama

Inspektor se ne može družiti sa osobama za koje postoje indicije da su povezani kriminalnim aktivnostima ako bi takvo druženje prijetilo ugledu inspektora izuzev ako je to neophodno za obavljanje službenog posla. Ukoliko je potrebno ostvariti kontakt sa ovlaštenim predstavnicima subjekta nadzora i predstavnicima sredstava informiranja inspektor je obavezan o tome prethodno obavijestiti neposrednog rukovoditelja.

15. Integritet i dolično ponašanje

Inspektor se ponaša moralno, dostojanstveno i u skladu sa dignitetom funkcije koju obavlja.

Inspektor se ponaša na način da afirmira povjerenje javnosti u integritet inspeksijske službe.

Inspektor neće dozvoliti da njegovi financijski interesi kao i financijski interesi njegove uže obitelji utiču na dignitet funkcije koju obavlja.

Inspektor neće dozvoliti da njegovi obiteljski, društveni i drugi odnosi nedolično utiču na obavljanje inspeksijske službe.

Inspektor neće koristiti ugled svoje funkcije niti dozvoljavati drugima da ga koriste u privatne interese.

Inspektor promovira visoke standarde ponašanja u cilju jačanja povjerenja u rad kontrolnih tijela.

Inspektor svojim izgledom i prikladnim odijevanjem afirmira integritet inspeksijske službe.

16. Objavljivanje Etičkog kodeksa

Etički kodeks objavit će se u Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke, te na oglasnoj ploči Uprave.

Broj: 16-01-34-2676/09

Široki Brijeg, 23.12. 2009. godine

Ravnatelj:
Miljenko Soldo